

คู่มือการปฏิบัติงาน

กลุ่มงานวัดและประเมินผลการศึกษา

ปีงบประมาณ ๒๕๖๖

นางรัตติยา วงศ์หิรัญตรະกุล
ศึกษานิเทศก์

เอกสารวิชาการลำดับที่ ๔๖/๒๕๖๖

กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๑

คำนำ

การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานรายบุคคลของศึกษานิเทศก์ นางรัตติยา วงศ์หริรัญตรากุล ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ กลุ่มงานวัดและประเมินผลการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๑ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นข้อมูลและสารสนเทศในการปฏิบัติงานรายบุคคล ของศึกษานิเทศก์ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการปฏิบัติงานและ คุณภาพการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๑ ให้พัฒนาระบบการปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรม และใช้เป็นแนวทางหลักในการปฏิบัติราชการ ตามบทบาทหน้าที่ ของรายบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานรวมทั้ง เป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องในการศึกษาและสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางเพื่อการพัฒนา คุณภาพและมาตรฐานงานให้มีประสิทธิภาพ มีความครอบคลุม ถูกต้อง และชัดเจน คู่มือการปฏิบัติงานฉบับนี้ มีรายละเอียดของการกิจ ขอบข่าย หน้าที่ กระบวนการ ขั้นตอน การปฏิบัติงาน ตามขอบข่ายการกิจ หน้าที่ประจำ ที่ได้รับมอบหมายตามภารกิจงาน ตามจุดเน้นของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ตาก เขต ๑ และนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งร่วมสนับสนุนการปฏิบัติงาน กับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง จากการวิเคราะห์ บทบาท อำนาจ หน้าที่ ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้เกิดเป็นภาระงานของรายบุคคล ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ตาก เขต ๑ ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและ ประเมินผลการจัดการศึกษา และศึกษานิเทศก์ รวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่มีส่วนสำคัญและทำให้เกิดคู่มือปฏิบัติงานฯเล่มนี้ให้สมบูรณ์ สามารถนำไปปฏิบัติงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล

นางรัตติยา วงศ์หริรัญตรากุล

ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๑

สารบัญ	
เรื่อง	หน้า
สารบัญ	
ขอบข่ายกลุ่มงานนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา	๔
การดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่รายบุคคล	๕
แนวทางการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่	๙
- งานวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลการเรียนรู้ระดับชั้นเรียนและสถานศึกษา	๑๐
- งานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระบวนการเรียนรู้ของเขตพื้นที่ การศึกษา	๑๓
- ส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย	๑๔
- งานวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลการศึกษาระดับชาติ	๑๖

**กลุ่มงานนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๑**

**๑. กลุ่มงานพัฒนาหลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐานและ
กระบวนการเรียนรู้**

- ๑.๑ งานส่งเสริมพัฒนา หลักสูตร
การศึกษาปฐมวัย การศึกษาพิเศษ
ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถ
พิเศษ
- ๑.๒ งานส่งเสริมพัฒนา หลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ๑.๓ งานศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์
วิจัย การพัฒนา หลักสูตรและ
กระบวนการ

**๒. กลุ่มงานวัดและประเมิน
การศึกษา**

- ๒.๑ งานส่งเสริมการวัดและ
ประเมินผลการศึกษา
- ๒.๒ งานส่งเสริมและพัฒนา
เครื่องมือวัดและประเมินผล
การศึกษา
- ๒.๓ งานติดตาม ตรวจสอบและ
ประเมินผลการวัดและ ประเมินผล
การศึกษา
- ๒.๔ งานทดสอบทางการศึกษา

**๓. กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนา
สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ทาง
การศึกษา**

- ๓.๑ งานส่งเสริม พัฒนาสื่อ
นวัตกรรมและเทคโนโลยี ทาง
การศึกษา
- ๓.๒ งานศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์
วิจัย การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ
เทคโนโลยี ทางการศึกษา

<p>๔. กลุ่มงานนิเทศ ติดตามและประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา</p> <p>๔.๑ งานส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้</p> <p>๔.๒ งานส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายการนิเทศของเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน</p> <p>๔.๓ งานนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษา</p> <p>๔.๔ งานศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์วิจัยการพัฒนาระบบ บริหารและการจัดการศึกษา</p>	<p>๕. กลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา</p> <p>๕.๑ งานส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา</p> <p>๕.๒ งานตรวจสอบคุณภาพ ภายใน สถานศึกษา</p> <p>๕.๓ งานส่งเสริมและ ประสานงาน การประกัน คุณภาพภายในและภายนอก สถานศึกษา</p> <p>๕.๔ งานศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยมาตรฐานและ การประกันคุณภาพการศึกษา</p>	<p>๖. กลุ่มงานเลขานุการคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบประเมินผลและนิเทศการศึกษา</p> <p>๖.๑ งานพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศ</p> <p>๖.๒ งานวางแผนติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา</p> <p>๖.๓ งานรายงานผลการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา</p>
---	--	---

การดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่รายบุคคล

งานวัดและประเมินผลการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๑ ซึ่ง นางรัตติยา วงศ์หริัญญา ภูมิพล ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ เลขที่๑๘๘ ถนนปีบดินทร์ แขวงปีบดินทร์ เขต ๑ ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา กรณีล่าหรือไปราชการ (ลำดับที่ ๒) มีหน้าที่และความรับผิดชอบดังนี้

๑. นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
๒. ศึกษาวิเคราะห์ วิจัยและพัฒนาสื่อฯ องค์กรนิเทศทางการศึกษา
๓. ศึกษาวิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรการสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
๔. วิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบและประเมินเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการศึกษา
๕. วิจัย พัฒนา ส่งเสริมมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาร่วมทั้งการประเมิน ติดตามและตรวจสอบการศึกษา

๖. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาระดับประเทศ ศึกษา และหลักสูตรการศึกษาพิเศษ

๗. ปฏิบัติหน้าที่รองหัวหน้ากลุ่มงานวัดและประเมินผลการศึกษา

๘. การปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มงาน : หัวหน้ากลุ่มงานวัดและประเมินผลการศึกษา

๙. รับผิดชอบภารกิจงานตามโครงสร้างกลุ่มงานนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

- รองหัวหน้ากลุ่มงานวัดและประเมินผลการศึกษา
- งานนิเทศ ติดตาม และประเมินผลกระทบบริหารและการจัดการศึกษา – งานประกันคุณภาพการศึกษา

- งานวัดและประเมินผลการศึกษา

๑๐. รับผิดชอบภารกิจงานตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

- กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ ศาสนาและวัฒนธรรมปฏิบัติหน้าที่ส่งเสริมพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
(๑) ส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ ศาสนาและวัฒนธรรม

(๒) ส่งเสริมและพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ ศาสนา และวัฒนธรรม

(๓) ส่งเสริมการประกวดแข่งขันทักษะวิชาการกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

(๔) ส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมคุณธรรม จริยธรรม ค่ายโครงการคุณธรรม ค่ายพุทธบุตร ของทุกโรงเรียน

๑๑. ปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบโครงการกิจกรรม และการนิเทศโดยใช้โรงเรียนและโครงการเป็นฐาน

(๑) โครงการโรงเรียนวิถีพุทธ

(๒) โครงการประเมินคุณธรรมความโปร่งใสโรงเรียนสุจริต (ITA) และโรงเรียนสปฐ. sis

สะอาด

(๓) โครงการพัฒนาหลักสูตรต้านทุจริตศึกษา

(๔) โครงการธรรมศึกษา

(๕) โครงการโรงเรียนคุณธรรม

๑๒. รับผิดชอบภารกิจงานการนิเทศและพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนในเครือข่ายการศึกษา กลุ่มโรงเรียนวังเจ้า

๑๓. รับผิดชอบภารกิจงานนโยบายสปฐ. สพป. และงานจากหน่วยงานภายนอก การดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่รายบุคคล

- การประเมินนักเรียนนานาชาติ (PISA)

- การบันทึกข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล (School MIS)

- ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

๑.๑ งานส่งเสริมการวัดและประเมินผลการศึกษา ขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติ

๑. ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเอง โดยศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับวิธีการวัดผล และประเมินผล การศึกษาในระบบ การศึกษานอกรอบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

๒. ส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหาร ครูให้ใช้วิธีการที่หลากหลายในการวัดและประเมินผลใน สถานศึกษาทั้ง การศึกษาในระบบ การศึกษานอกรอบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

๓. ศึกษา วิเคราะห์ รูปแบบ วิธีการในการพัฒนาแนวทางการวัดผลและประเมินผล ใน สถานศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกรอบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

๔. จัดท าคู่มือการวัดผล เทียบโอนผลการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ การศึกษานอก ระบบ และ การศึกษาตามอัธยาศัย

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

๑. ครูและผู้เกี่ยวข้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลการเรียนรู้ของนักเรียน ทั้งการ วัดผลการศึกษาในระบบ การศึกษานอกรอบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

๒. การวัดผลและประเมินผลสอดคล้องตามแนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และตามสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน

๓. ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องใช้วิธีการที่หลากหลายในการวัดและประเมินผล และนำผลการวัดและ ประเมินผลไป พัฒนาศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล

ก ฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒. พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๑.๒ งานส่งเสริมและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษา ขั้นตอนและแนวทาง ปฏิบัติ

๑. รวบรวมเครื่องมือการวัดและประเมินผลการศึกษา

๒. ศึกษา วิเคราะห์ เครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่มีผู้จัดท าแล้ว คัดเลือกให้เหมาะสมกับ เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา

๓. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดทำและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ครอบคลุมด้าน ต่อไปนี้

๓.๑ เครื่องมือวัดและประเมินผลตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ๘ กลุ่มสาระ

๓.๒ เครื่องมือวัดผลและประเมินผลตามประเภทของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

๓.๓ เครื่องมือวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง

๓.๔ เครื่องมือวัดผลและประเมินผลคุณลักษณะที่พึงประสงค์

๓.๕ เครื่องมือวัดผลและประเมินผลความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์ และการ เขียนสื่อความ

๔. บริการเครื่องมือวัดและประเมินผลทางการศึกษาแก่สถานศึกษา ผลสำเร็จที่คาดหวัง มีคลังเครื่องมือวัดและประเมินผลกระทบดับเบลพื้นที่การศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา กว้างมาก ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๑.๓ งานติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การวัดและประเมินผลการศึกษา ขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติ

๑. ศึกษา วิเคราะห์ แนวทาง ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการศึกษา
๒. ดำเนินการ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการศึกษา
๓. จัดทำ รายงาน การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการศึกษา
๔. เผยแพร่ผล การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการศึกษา ผลสำเร็จที่คาดหวัง สถานศึกษามีการวัดผลและประเมินผลการศึกษาที่ถูกต้อง และมีคุณภาพ กว้างมาก ระเบียบ และเอกสาร ที่เกี่ยวข้อง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๑.๔ งานทดสอบทางการศึกษา ขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติ

๑. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เกี่ยวกับระบบ วิธีการ เครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษา
๒. วางแผนการทดสอบทางการศึกษา ให้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ทั้ง ๕ กลุ่มสาระ ของหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน
๓. กำหนดแนวทางในการทดสอบทางการศึกษาให้สอดคล้องตามที่ กระทรวงศึกษาธิการและสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติกำหนด
๔. ประสานความร่วมมือกับสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ
๕. ดำเนินการทดสอบทางการศึกษาและให้บริการสอบวัดความรู้ ความสามารถให้กับ นักเรียน
๖. พัฒนาคลังข้อสอบมาตรฐานการศึกษา

๗. จัดสร้างโปรแกรมเก็บข้อมูลคุณภาพของผู้เรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผลสำเร็จที่คาดหวัง มีคลังข้อสอบมาตรฐานการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาและมี ข้อมูลคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน กว้างมาก ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๒. พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ๒. ภาระงานที่ได้รับมอบหมาย ตามค าสั่ง

แนวทางการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่

งานวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล การเรียนรู้ระดับชั้นเรียนและสถานศึกษา

๑. ช่องงาน (กระบวนการ) งานวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับ การวัดผลและประเมินผล การเรียนรู้ระดับชั้นเรียนและสถานศึกษา

๒. วัตถุประสงค์ เพื่อให้การปฏิบัติงานของกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา มีประสิทธิภาพ สามารถดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมาย บรรลุผลตามภารกิจขององค์กร สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้จัดทำคู่มือขั้นตอนการปฏิบัติงานขึ้น โดยมี วัตถุประสงค์ดังนี้

๒.๑ เพื่อพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาให้มี ประสิทธิภาพและสามารถดำเนินการบรรลุผลตามเป้าหมาย

๒.๒ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมิน เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ระดับชั้นเรียนและสถานศึกษา

๓. ขอบเขตของงาน เป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติงานและดำเนินการวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และ ประเมินเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินระดับชั้นเรียนและสถานศึกษา

๔. คำจำกัดความ การวัดและประเมินผล (Assessment) หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล ร่องรอย หลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียนอย่างเป็น ระบบเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา และเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ การวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้สามารถจัดให้มีขึ้นทั้งระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา การประเมินระดับชั้นเรียน (Classroom Assessment) หมายถึง การวัดผลและประเมินผลที่อยู่ ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนดำเนินการเพื่อพัฒนาผู้เรียนและตัดสินผลการเรียนในรายวิชา/กิจกรรม ที่ตนสอน ในการประเมินเพื่อการพัฒนา ผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้ตาม ตัวชี้วัดที่กำหนดเป็นเป้าหมายใน แต่ละหน่วยการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อดูว่าบรรลุตัวชี้วัดหรือไม่ แนวโน้มว่าจะบรรลุตัวชี้วัดเพียงใด และ แก้ไขข้อบกพร่องเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง นั้นการประเมิน ตามสภาพจริง โดยใช้วิธีการที่หลากหลายและ มีการประเมินอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลใน การปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป การประเมินระดับสถานศึกษา (School Assessment) หมายถึง การตรวจสอบผลการเรียนรู้ของ ผู้เรียนเป็นรายปี/รายภาค ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และ เขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์และ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การอนุมัติผลการเรียน การตัดสินการเลื่อนชั้นเรียน และเป็นการประเมินเพื่อให้ได้ ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาว่า ส่งผล ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนตามเป้าหมายหรือไม่ ผู้เรียนมีสิ่งที่ต้องได้รับการพัฒนาในด้านใด รวมทั้ง สามารถนำผลการเรียนของผู้เรียนในสถานศึกษา แนวทางการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ เปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับชาติและระดับเขตพื้นที่การศึกษา ผลการประเมินระดับสถานศึกษาจะเป็น ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการปรับปรุงนโยบาย หลักสูตร โครงการ หรือวิธีการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามแนวทางการประกันคุณภาพ การศึกษา และการรายงานผลการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และชุมชน การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) หมายถึง การวัดผลและประเมินผลการ เรียนรู้จากการที่ นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติงาน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการนำความรู้และทักษะที่เรียนไปใช้ในสภาพ และ สถานการณ์จริง หรือเชื่อมโยงใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงมากที่สุด การประเมินตามสภาพจริงมักมี การกำหนดชิ้นงานหรือภาระงานให้ผู้เรียนปฏิบัติ และมีการใช้เครื่องมือการวัดและประเมินผลที่มี เกณฑ์ พร้อมคำอธิบายคุณภาพงานตามเกณฑ์ไว้อย่างชัดเจน

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน วิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับ การวัดผลและประเมินผลกระทบดับชั้น เรียนและสถานศึกษา

- (๑) ศึกษาหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติในการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของ สถานศึกษาร่วมทั้ง แนวทางการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- (๒) เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจทักษะให้กับผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากร ในสถานศึกษา เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร และการเทียบโอนผลการ เรียน
- (๓) ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรในสถานศึกษามี ความรู้ความเข้าใจใน แนวปฏิบัติ วิธีการวัดผลและประเมินผล ตลอดจนความเข้าใจในเทคนิค วิธีการ วัดผลและประเมินรูปแบบ ต่าง ๆ โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง
- (๔) ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาร้างเครื่องมือที่เป็นมาตรฐาน ในการวัดและ ประเมินผลการ เรียนรู้ และจัดเก็บเอกสารหลักฐานการศึกษาอย่างเป็นระบบส่งเสริม สนับสนุนการ ดำเนินงานด้านการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา
- (๕) นิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ สร้างความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ แก่บุคลากรทั้งระดับ สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา เกี่ยวกับการวัดประเมินผลการศึกษา การจัดทำเอกสารหลักฐาน ระดับชั้นเรียนและ สถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชั้นเรียนและ สถานศึกษาตามหลักสูตร ระดับสถานศึกษาและนำผลการประเมินคุณภาพไปใช้ในการพัฒนา
- (๖) นิเทศ ติดตาม และให้คำปรึกษาให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรใน สถานศึกษา ดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษา
- (๗) สรุประยงานผลการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ระดับชั้นเรียน และ สถานศึกษาเพื่อนำผลมาใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพการศึกษา และเผยแพร่ผลการ ประเมินคุณภาพ

๖. เครื่องมือ

- (๑) แบบสำรวจข้อมูล
- (๒) ข้อมูลสารสนเทศ เครื่องมือทดสอบ เอกสารหลักฐานการศึกษา
- (๓) แบบรายงานผล

๗. เอกสาร/ หลักฐานอ้างอิง

- (๑) คู่มือการดำเนินงานการวัดผล และประเมินผลการศึกษา
- (๒) คู่มือการวัดผล และเทียบโอนผลการศึกษาในทุกระดับ
- (๓) แบบพิมพ์ เอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

งานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระบวนการเรียนรู้ของเขตพื้นที่การศึกษา

๑. ชื่องาน (กระบวนการ) งานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระบวนการเรียนรู้ ของเขตพื้นที่การศึกษา

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาระบบการปฏิบัติงานของกลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ กระบวนการเรียนรู้กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และสามารถ ดำเนินการบรรลุผลตามเป้าหมาย

๒. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการประสาน ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาหลักสูตร การศึกษาขั้น พื้นฐาน และพัฒนาหลักสูตรการศึกษาพิเศษ

ขอบเขตของงาน เป็นแนวทางสำหรับกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา ใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตร การศึกษาพิเศษ

๔. คำจำกัดความ การพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development) หมายถึง การดำเนินงานเพื่อให้ได้มาซึ่ง องค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตร โดยเป็นการจัดทำหรือ ปรับปรุงหลักสูตร ที่มีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น หรือสร้าง หลักสูตรขึ้นมาใหม่โดยไม่มีหลักสูตรเดิมเป็นรากฐานอยู่เลย การพัฒนา หลักสูตรมีความครอบคลุมไปถึงการ จัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร และเอกสารต่าง ๆ สำหรับ ผู้เรียน การสอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน (Teaching Instruction) หมายถึง การดำเนินการของครูผู้สอน ซึ่งครอบคลุมถึงการวางแผนการเรียนการสอน การออกแบบการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอน/จัดการเรียนรู้การใช้วิธีสอน เทคนิคการสอน รูปแบบการเรียนการสอน ระบบการสอน สื่อการสอนการประเมินผลการเรียนการสอน รวมทั้งการใช้ทฤษฎีและหลักการเรียนรู้ และการสอน ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์และบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน (Learning Process) หมายถึง กระบวนการที่ผู้เรียนใช้ในการ สำรวจ ความรู้สร้างองค์ความรู้และพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถ และมีศักยภาพตามที่มุ่งหวังใน หลักสูตร การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้(Action Research) หมายถึง การบูรณาการกระบวนการวิจัย ใน การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งจะส่งผล ต่อ คุณภาพผู้เรียน และเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ เริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์ปัญหา วางแผน ในการแก้ปัญหา หรือพัฒนา การดำเนินการแก้ปัญหาหรือพัฒนา การเก็บรวบรวมข้อมูลจาก การดำเนินการ การสรุปผลการแก้ปัญหาและรายงานผล และนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน (Basic Education Curriculum) หมายถึง หลักสูตรที่ใช้ในการ จัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีความสมบูรณ์ทั้ง ด้าน ร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา อีกทั้งมีความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต และมีคุณภาพได้ มาตรฐานสากล เพื่อการแข่งขันในยุคปัจจุบัน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย ส่วนที่เป็น แกนกลางซึ่งกำหนดโดยหน่วยงานส่วนกลาง และส่วนที่มีสาระสอดคล้องกับสภาพชุมชนและท้องถิ่น ซึ่ง สามัคคีกันและพึ่งพา กัน ที่การศึกษาหนนัดกรอบหลักสูตร ร่วมกับสถานศึกษา และ ห้องเรียน นอกจากนี้ ยังมีส่วนที่ เป็นเนื้อหาสาระที่สถานศึกษาแต่ละแห่งสามารถกำหนดเพิ่มเติมขึ้นเองได้เพื่อให้สอดคล้อง เหมาะสมกับ ความสนใจ ความต้องการและความถนัดของผู้เรียน การศึกษาพิเศษ (Special Education) หมายถึง การจัดการศึกษาให้สำหรับบุคคลที่มีความต้องการเป็นพิเศษ ได้แก่ เด็กปัญญา เด็กที่มีความพกพ่องหรือมีปัญหาด้านการเรียนรู้และ จัด การศึกษาตามนโยบายของหน่วยงาน ส่วนกลาง ทั้งในด้านกระบวนการสอน วิธีการสอน เนื้อหาวิชา (หลักสูตร) เครื่องมือและอุปกรณ์ใน

การจัดการเรียนการสอนที่สนองตอบต่อความสามารถ และความ ต้องการของผู้เรียนอย่างเหมาะสม และมีคุณภาพ

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๕.๑ งานส่งเสริมพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย การศึกษาพิเศษ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มี ความสามารถพิเศษ ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

(๑) ศึกษานโยบายของรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐานรวมทั้งวิเคราะห์แนวโน้มและทิศทางในการจัดการศึกษาปฐมวัย การศึกษาพิเศษ ผู้ด้อยโอกาส และ ผู้มีความสามารถพิเศษ

(๒) ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย การศึกษาพิเศษ ผู้ด้อยโอกาส และ ผู้มี ความสามารถพิเศษ ทั้ง ในและต่างประเทศ

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษามีความพร้อมในการจัดการศึกษา ปฐมวัย การศึกษาพิเศษ ผู้ด้อยโอกาสและผู้มีความสามารถพิเศษ ในรูปแบบที่เหมาะสมกับศักยภาพ ของสถานศึกษา ดังนี้

๓.๑ พัฒนาครูผู้บริหาร ให้มีความรู้ความเข้าใจ สามารถจัดการศึกษา ปฐมวัย การศึกษา พิเศษ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ และดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนา หลักสูตรได้

๓.๒ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาและ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องในการจัดทำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย การศึกษาพิเศษ ผู้ด้อยโอกาส และ ผู้มีความสามารถพิเศษ

(๔) นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย การศึกษาพิเศษ ผู้ด้อยโอกาสและผู้มีความสามารถพิเศษ และให้ความช่วยเหลือสถานศึกษาในด้าน การพัฒนา หลักสูตร อย่างต่อเนื่อง

(๕) ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ที่จัดการศึกษาปฐมวัย การศึกษาพิเศษ ผู้ด้อยโอกาส และ มีความสามารถพิเศษ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

๕.๒ งานส่งเสริมพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรุงพุทธศักราช ๒๕๖๐) และ มาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่มสาระ รวมทั้งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

๒. ศึกษา รวบรวมข้อมูลและจัดทำระบบสารสนเทศ รวมทั้งส่งเสริมให้สถานศึกษา ดำเนินการดังนี้

๒.๑ ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตร

๒.๒ รวบรวมข้อมูลแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการ หลักสูตร

๓. พัฒนาครูผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา

๔. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วม ของผู้มีส่วน ได้ส่วนเสียทุกฝ่าย

๔. ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาตามอัธยาศัย เช่น Home School การศึกษาที่จัดใน สถานประกอบการ ฯลฯ เป็นต้น

๕. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

๖. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษา พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้ข้อมูลจาก การวิจัยใน ชั้นเรียนและการนิเทศภายใน

๗. ดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของ สถานศึกษาและ นำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนพัฒนา

๔.๒ งานศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์วิจัยการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. ศึกษาสภาพปัจจุหา งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้

๒. ดำเนินการวิจัยการบริหารหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้

๓. สนับสนุนการศึกษา วิเคราะห์วิจัย การพัฒนาหลักสูตร และการจัดกระบวนการ การเรียนรู้ของครู ผู้บริหารตลอดจนผู้เกี่ยวข้อง

๔. เผยแพร่ผลงานการศึกษา วิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้

๕. นำผลการวิจัยไปกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนางานบริหารหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้

๔.๓ งานส่งเสริมพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรุงพุทธศักราช ๒๕๖๐) และ มาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่มสาระ รวมทั้งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

๒. ศึกษา รวบรวมข้อมูลและจัดทำระบบสารสนเทศ รวมทั้งส่งเสริมให้สถานศึกษา ดำเนินการดังนี้

๒.๑ ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการ หลักสูตร

๒.๒ รวบรวมข้อมูลแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวกับการบริหาร จัดการ หลักสูตร

๓. พัฒนาครูผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา

๔. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยการมีส่วน ร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย

๕. ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาตามอัธยาศัย เช่น Home School การศึกษาที่จัดใน สถานประกอบการ ฯลฯ เป็นต้น

๖. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูป กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

๗. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษา พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้ข้อมูลจากการวิจัยใน ชั้นเรียนและการนิเทศภายใน

๘. ดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของ สถานศึกษาและ นำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนพัฒนา

๙.๔ งานศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์วิจัยการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ขั้นตอน และแนวทางปฏิบัติ

๑. ศึกษาสภาพปัจุหานา งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้

๒. ดำเนินการวิจัยการบริหารหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้

๓. สนับสนุนการศึกษา วิเคราะห์วิจัย การพัฒนาหลักสูตร และการจัดกระบวนการ การเรียนรู้ ของครู ผู้บริหารตลอดจนผู้เกี่ยวข้อง

๔. เผยแพร่ผลงานการศึกษา วิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

๕. นำผลการวิจัยไปกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนางานบริหารหลักสูตร และกระบวนการเรียนร

ส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้

๑. ช่องงาน (กระบวนการ) งานส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้ของ สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒.๒ เพื่อให้มีข้อมูลสารสนเทศ ผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในการวางแผน พัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๓. ขอบเขตของงาน เป็นแนวทางสำหรับกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ใช้ในการส่งเสริมและ พัฒนาระบบการนิเทศการศึกษาและจัดกระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษาใน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา

๔. คำจำกัดความ การส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรม รูปแบบ แนวทาง เทคนิค วิธีการในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ รูปแบบแนวทางในการดำเนินงาน การสร้าง จัดหาเครื่องมือ นวัตกรรม เพื่อพัฒนาทักษะให้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในการพัฒนาการ บริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนที่เป็น การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภายใน สถานศึกษา รวมถึงการจัดกิจกรรม เพื่อการพัฒนาศักยภาพ บุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ระบบการนิเทศ หมายถึง นวัตกรรม รูปแบบ วิธีการให้คำแนะนำ ชี้แนะ ส่งเสริม อบรมพัฒนา สร้างเสริมองค์ความรู้ให้แก่ผู้รับการนิเทศ ทั้งด้านการบริหารจัดการศึกษา การนิเทศการเรียนการสอน และ การพัฒนากิจกรรมโครงการต่าง ๆ การจัดการเรียนการสอน หมายถึง ขั้นตอน

กระบวนการ วิธีสอน กิจกรรมที่ครุผู้สอนจัดให้ผู้เรียน ได้ฝึกปฏิบัติ เพื่อพัฒนาผู้เรียน สร้างความรู้ ความเข้าใจให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีความรู้ ทักษะสามารถ นำไปปฏิบัติหรือใช้ประโยชน์ได้

๔. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

- (๑) วิเคราะห์ภาระงาน จัดระบบข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับการพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดการ กระบวนการเรียนรู้
- (๒) ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการรับการนิเทศและการจัดการกระบวนการเรียนรู้ของ สถานศึกษา
- (๓) จัดทำแผนส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้
- (๔) กำหนดวิธีการ แนวทางการนิเทศ สร้าง แสวงหาเครื่องมือ นวัตกรรม รูปแบบต่าง ๆ เพื่อ ดำเนินการนิเทศการศึกษา พัฒนาระบบการนิเทศ และการจัดกระบวนการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน ของสถานศึกษา
- (๕) ติดตามและประเมินผลการนิเทศ เพื่อนำผลการประเมินไปกำหนดแนวทางการพัฒนาระบบ การนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนในคราวต่อไป
- (๖) สรุป รายงาน เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่อหน่วยงานต้นสังกัด สถานศึกษาและหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง

ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๑. ช่องงาน (กระบวนการ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่ เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๒. วัตถุประสงค์

- (๑)เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของ หน่วยงานอื่นที่ เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
- (๒)เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของ หน่วยงานอื่นที่ เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมายนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
- (๓)ขอบเขตของงาน เป็นคู่มือที่ใช้สำหรับการปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงาน ของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย ใน ๒ ด้าน คือ

๑)การปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับ มอบหมายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒)เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของ หน่วยงานอื่นที่ เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมายนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๔. คำจำกัดความ ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น หมายถึง การทำงานร่วมกับ หน่วยงานอื่นหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นทั้งภายในและภายนอก สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา หน่วยงานภายใต้ หมายถึง ส่วนราชการต่าง ๆ ในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา หน่วยงานภายนอก หมายถึง หน่วยงานอื่น ๆ ที่ไม่เป็นหน่วยงานส่วนราชการในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

**(๑) การปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงาน ของส่วนราชการใน
สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา**

๑.๑ ศึกษา วิเคราะห์ภารกิจ และบทบาทอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานใน
สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา เพื่อหาแนวทางปฏิบัติงานร่วมกัน

๑.๒ เสนอแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อให้ผู้มีอำนาจพิจารณาตัดสินใจ

๑.๓ ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุน
หน่วยงานอื่นภายใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามที่ได้รับมอบหมาย

๑.๔ ติดตามประเมินผล สรุปและรายงานผลการปฏิบัติของหน่วยงานภายใน
สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา รวมทั้งเผยแพร่ผลงานต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

**(๒) การปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงาน ของส่วนราชการนอก
สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา**

๒.๑ ศึกษา วิเคราะห์ภารกิจ และบทบาทอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานนอก
สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา เพื่อหาแนวทางปฏิบัติงานร่วมกัน

๒.๒ เสนอแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อให้ผู้มีอำนาจพิจารณาตัดสินใจ

๒.๓ ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนหน่วยงาน
อื่นภายนอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามที่ได้รับมอบหมาย

๒.๔ ติดตามประเมินผล สรุปและรายงานผลการปฏิบัติของหน่วยงานภายนอก
สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา รวมทั้งเผยแพร่ผลงานต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖. แบบฟอร์มที่ใช้

๑) หนังสือขออนุมัติการสนับสนุนหรือทำงานร่วมกับบุคคล หน่วยงานภายในและ
ภายนอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒) คำสั่งการสนับสนุนหรือทำงานร่วมกับบุคคล หน่วยงานภายในและภายนอก
สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา

๓) การสรุปผลการสนับสนุนหรือทำงานร่วมกับบุคคล หน่วยงานภายในและภายนอก
สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา

๔) แบบรายงานสรุปผลการปฏิบัติงาน

๗. เอกสาร/ หลักฐานอ้างอิง

๑) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๔๕

๒) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่
แก้ไขเพิ่มเติม

๓) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.
๒๕๔๒

**งานวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการตัดสินใจ
และประเมินผลการศึกษาระดับชาติ**

๑. ชื่องาน (กระบวนการ) งานวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับ การวัดผลและประเมินผล การศึกษาระดับชาติ

๒. วัตถุประสงค์ เพื่อให้การปฏิบัติงานของกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัด การศึกษา มีประสิทธิภาพ สามารถดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมาย บรรลุผลตามภารกิจขององค์กร สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้จัดทำคู่มือขั้นตอนการปฏิบัติงานขึ้น โดยมี วัตถุประสงค์ดังนี้

(๑)เพื่อพัฒนาระบบการปฏิบัติงานของ กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัด การศึกษาให้มี ประสิทธิภาพและสามารถดำเนินการบรรลุผลตามเป้าหมาย

(๒)เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมิน เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการศึกษา

๓. ขอบเขตของงาน เป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติงานและดำเนินการวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และ ประเมินเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการศึกษาระดับชาติ

๔. คำจำกัดความ การวัดและประเมินผล (Assessment) หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวม ข้อมูล ร่องรอย หลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของ ผู้เรียนอย่างเป็น ระบบเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา และเรียนรู้อย่างเต็ม ศักยภาพ การประเมินระดับชาติ(National Tests) หมายถึง การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ที่ ดำเนินการโดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งสถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนใน ระดับชั้นสำคัญ (Key Stages) ผลจากการประเมินใช้เป็นข้อมูลในการเทียบเคียงคุณภาพการศึกษาใน ระดับ ต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ตลอดจนเป็นข้อมูล สนับสนุนการ ตัดสินใจในระดับนโยบายของประเทศ

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน วิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการ วัดผลและประเมินผลการศึกษา ระดับชาติ

๑. ศึกษาหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติในการวัดผลและประเมินคุณภาพผู้เรียน ระดับชาติ

๒. ประสานความร่วมมือระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ เช่น สถาบันทดสอบทางการศึกษา แห่งชาติ (สทศ.) สำนัก ทดสอบทางการศึกษา

๓. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรใน สถานศึกษา เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ

๔. ดำเนินการประเมินคุณภาพของผู้เรียนตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการ สถาบันทดสอบทาง การศึกษาแห่งชาติ หรือสำนักทดสอบทางการศึกษากำหนด

๕. รายงานผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง และเผยแพร่ต่อสถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษานำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน

๖. นำผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติมาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน ยกระดับคุณภาพ การจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๖. เครื่องมือ

๖.๑ แบบติดตามตรวจสอบ

๖.๒ เครื่องมือวัดและประเมินผล

๖.๓ แบบรายงานผล

๗. เอกสาร/ หลักฐานอ้างอิง

๗.๑ แบบบิเคราะห์แนวทางการตรวจสอบ

๗.๒ คู่มือในการปฏิบัติงานกิจกรรม ติดตาม ตรวจสอบ

๗.๓ เอกสาร รายงานผลการประเมิน ติดตาม ตรวจสอบ

เอกสารอ้างอิง

แนวปฏิบัติในการวัดผลและประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา

- ◆ แนวทางการตรวจสอบคุณภาพ มาตรฐานของเครื่องมือวัดผลและประเมินผล
- ◆ คู่มือในการปฏิบัติงานกิจกรรม ติดตาม ตรวจสอบ วัดผลและประเมินผล
- ◆ เอกสาร รายงานผลการประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา

